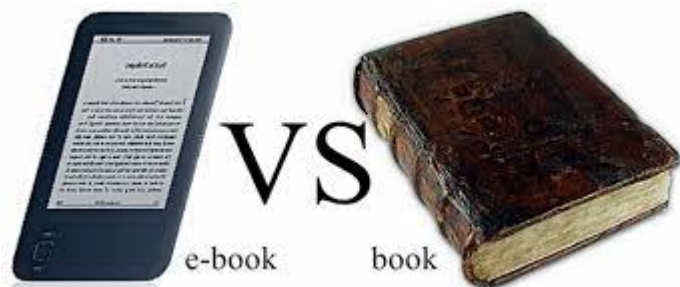

BȘ USARB

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecă Russo” din Bălți

CARTEA ELECTRONICĂ ÎN PERCEPEREA UTILIZATORILOR: STUDIU DE CAZ

<http://3.bp.blogspot.com/-iYtLkwHUrEY/T84Z0gukBI/AAAAAAAAA98/Ei9yDSM2xWE/s1600/carte-clasica-electronica.PNG>

2017

Ala LÎȘÎI, bibliotecar principal,
Serviciul Comunicarea colecțiilor, BȘ USARB
ala.lisii97biblioteca@gmail.com

„Cărțile sunt cărăușii civilizației. Fără cărți, istoria e mută,
literatura nu are glas, știința paralizată, iar gândirea și
meditația suspendate.”
(Barbara TUCHMAN)

- Biblioteca secolului XXI rămâne a fi o structură valoroasă care prin serviciile și resursele pe care le oferă, creează oportunități de informare, formare, educație, care susține procesele de studiu și cercetare, devenind un instrument de bază în societatea cunoașterii.
- **Cărtea electronică** sau **e-book-ul** (termenul provine din limba engleză *electronic book*, *e-book*, *eBook*), mai este numită și *cartea viitorului*, deoarece o informație de capacitate foarte mare poate fi stocată și transportată ușor, oferind utilizatorului posibilitatea de a deschide cartea oriunde și oricând, utilizând un dispozitiv special.

Avantajele cărților electronice:

<http://multimedia.getresponse.com/649/147649/photos/51047.jpg>

- Oferă toate privilegiile cărții tipărite: au pagini, text, figuri, sunt portabile;
- Pot fi obținute gratuit on-line sau la un preț mult mai redus decât cartea tipărită. Pot fi cumparate și la o librărie, ca orice altă carte (ca soft);
- Dispozitivul pe care se stochează cartea electronică (e-reader) nu afectează vederea, deoarece luminozitatea ecranului nu este puternică;
- Informația poate fi obținută fără părăsirea biroului, ceea ce contribuie la reducerea distanței între consumatorul de informație și producător;

Dezavantaje ale cărţilor electronice:

- În eBook-uri nu poţi face însemnări;
- Bateria dispozitivului se poate descărca exact atunci când ai timp pentru lectură;
- Dacă e-Reader-ul se defectează, se pot pierde cărţile înmagazinate;
- Într-o carte electronică nu poţi lăsa autograf;
- Cărţile electronice nu le poţi face cadou.

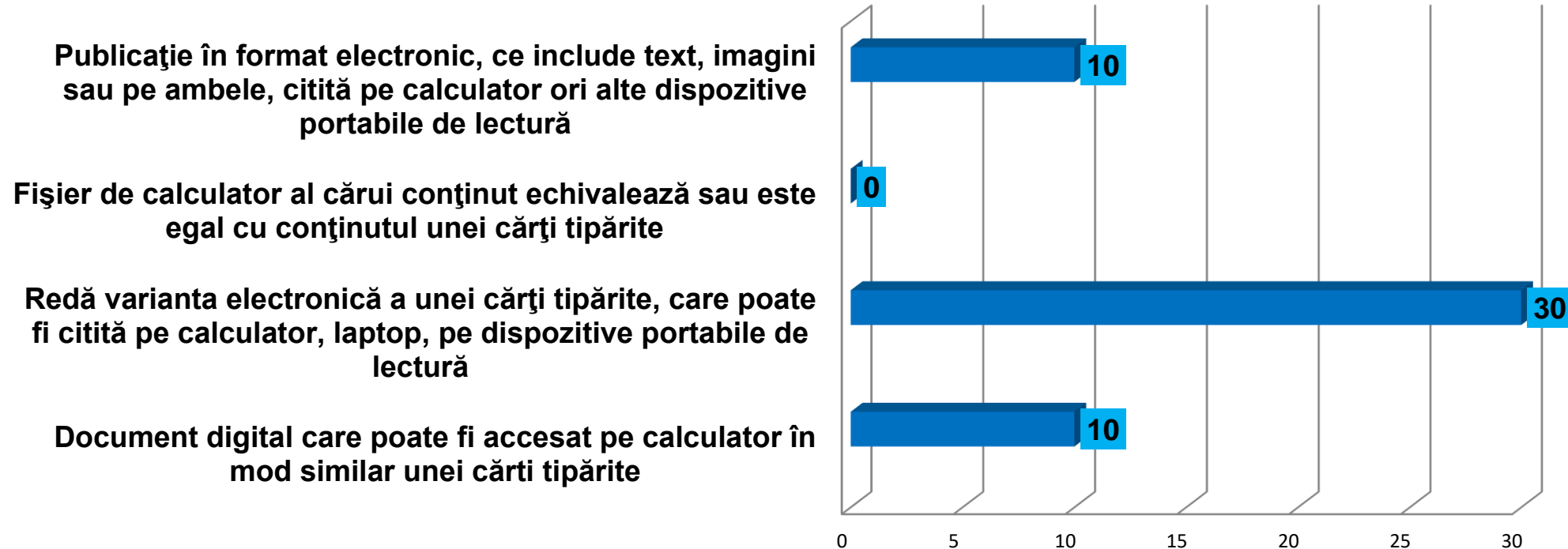
- În lunile februarie-martie 2017 în Biblioteca Ştiinţifică USARB a fost aplicat chestionarul ***Cartea electronică în perceperea utilizatorilor*** prin care ne-am dorit să studiem preferinţele utilizatorilor Bibliotecii Ştiinţifice USARB referitor la *cartea electronică (digitală)* şi *cartea tipărită*, să aflăm dacă utilizatorii cunosc şi utilizează produsele electronice oferite de BŞ USARB.
- În realizarea sondajului a fost folosită metoda anchetei, aplicând ca instrument chestionarul care a inclus 10 întrebări: 4 întrebări semiînchise şi 6 întrebări închise.

- Au fost chestionați 50 de studenți ai Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți (USARB), utilizatori ai Bibliotecii Științifice:
 - ❑ ciclul I, studii licență – 39 persoane,
 - ❑ ciclul II, studii masterat – 8 persoane,
 - ❑ ciclul III, studii doctorat – 1 persoană,
 - ❑ cadre didactice – 2 persoane;

- 4 facultăți a USARB: Drept și Științe Sociale – 8 studenți, Științe ale Educației, Pedagogie și Arte – 15 studenții, Științe Reale, Economice și ale Mediului – 7 studenți, Litere – 20 studenți;

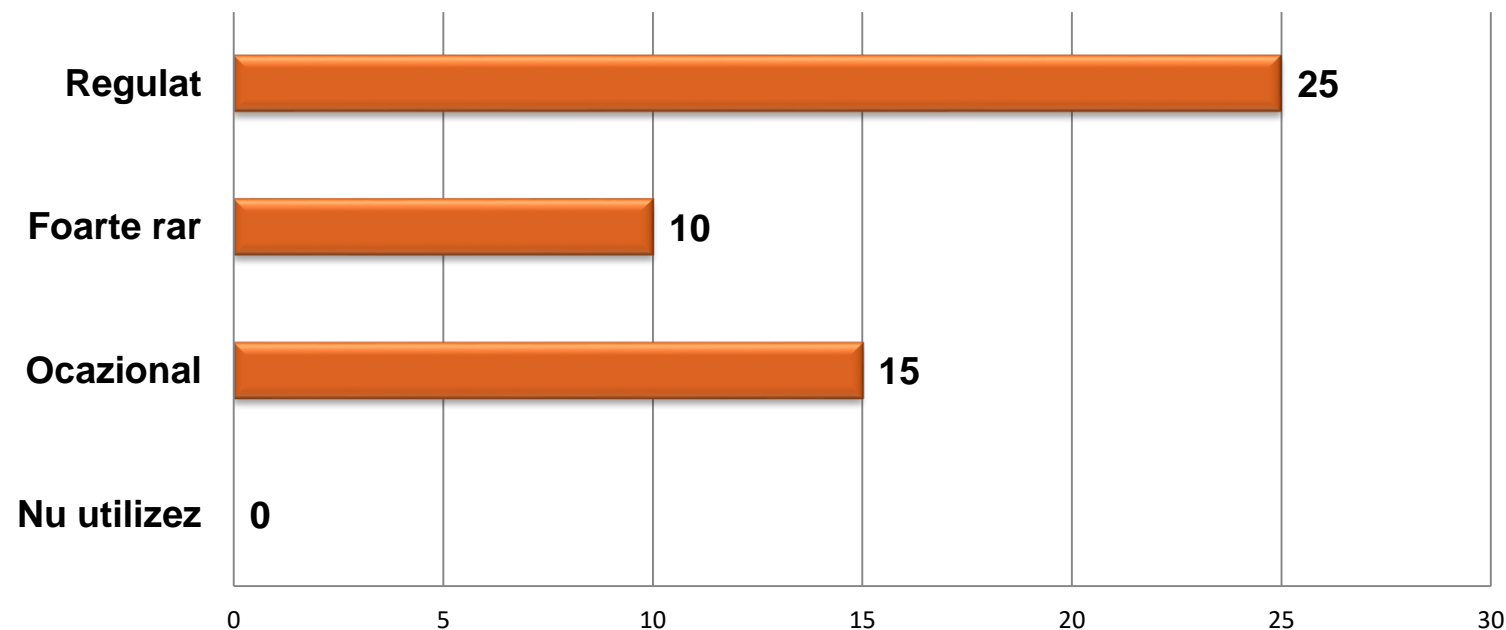
- diferiți ani de studiu: anul I – 3 persoane, anul II – 23 persoane, anul III – 18 de persoane, anul IV – 4 persoane.

1. CARE DINTRE CARACTERISTICILE DE MAI JOS REFLECTĂ AȘTEPTĂRILE DVS ÎN LEGĂTURĂ CU CARTEA ELECTRONICĂ (E-BOOK)?

□ Cartea electronică este percepută ca un document digital sau electronic, care redă varianta electronică a unei cărți tipărite și se citește pe calculator, laptop sau pe alte dispozitive portabile de lectură.

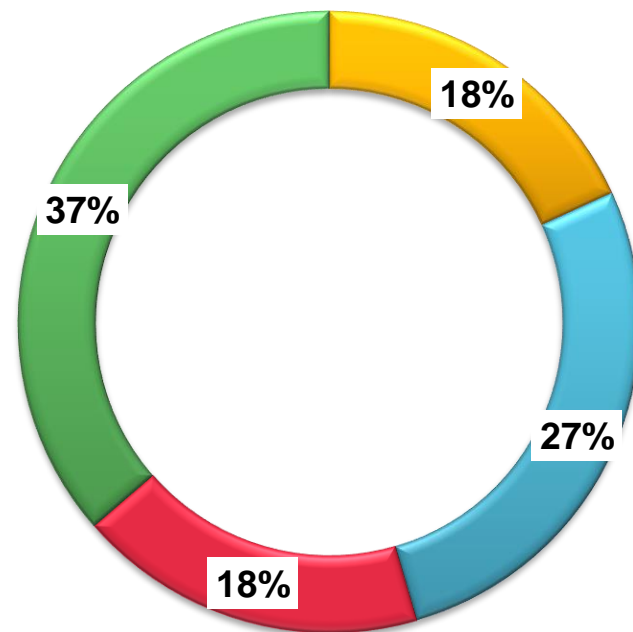
2. CÂT DE DES UTILIZAȚI FORMATUL ELECTRONIC AL DOCUMENTELOR

<http://tb.bizwiz.ro/Carti-electronice--Piata-incepe-sa-creasca-in-Europa/0309b1331604815439/588/331/2/70/Carti-electronice--Piata-incepe-sa-creasca-in-Europa.jpg>

□Tendința de utilizare tot mai activă a documentelor în format virtual de către utilizatorii/cercetătorii bălțeni demonstrează încă odată importanța materialelor cu conținut digital pentru studiu și cercetare.

3. CE RESURSE ELECTRONICE OFERITE DE BIBLIOTECA ŞTIINŢIFICĂ USARB CUNOAŞTEŢI ŞI UTILIZAŢI?

■ Baze de date (EBSCO, EU Bookshop, SpringerLink, DOAJ, Polpred, Credo ş.a.)

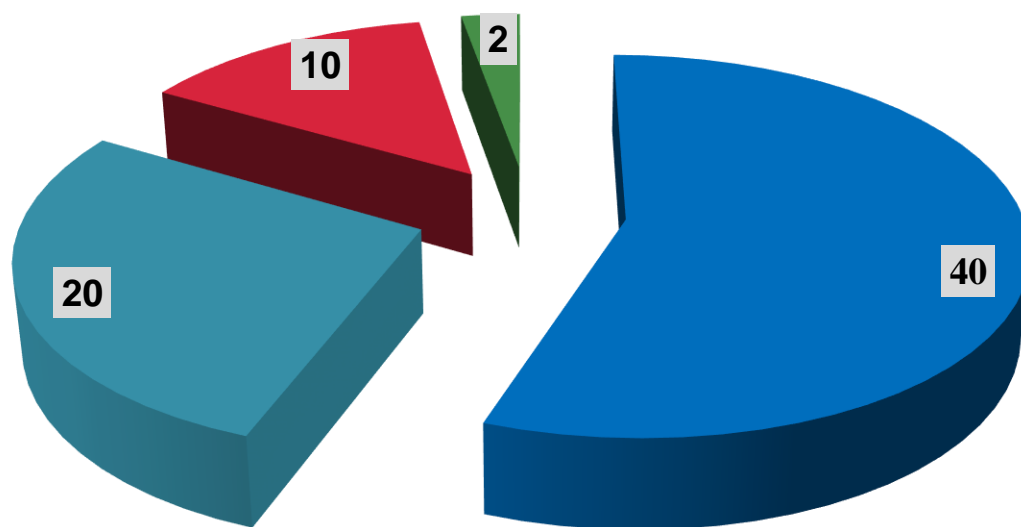
■ Biblioteca digitală

■ E-resurse

■ ORA USARB - Repozitoriul Instituţional

□ Cel mai des utilizatorii bibliotecii accesează *ORA USARB – Repozitoriul Instituţional*, fiind o arhivă electronică instituţională cu o colecţie de full-texte a publicaţiilor ştiinţifice şi didactice ale universitarilor bălţeni şi *Biblioteca digitală*, care reprezintă o colecţie digitizată de publicaţii pe toate domeniile de ştiinţă. (<http://libruniv.usarb.md/>)

4. CARE SUNT INTERESELE DUMNEAVOASTĂ DE LECTURĂ?

■ Cărți după programul de studiu universitar

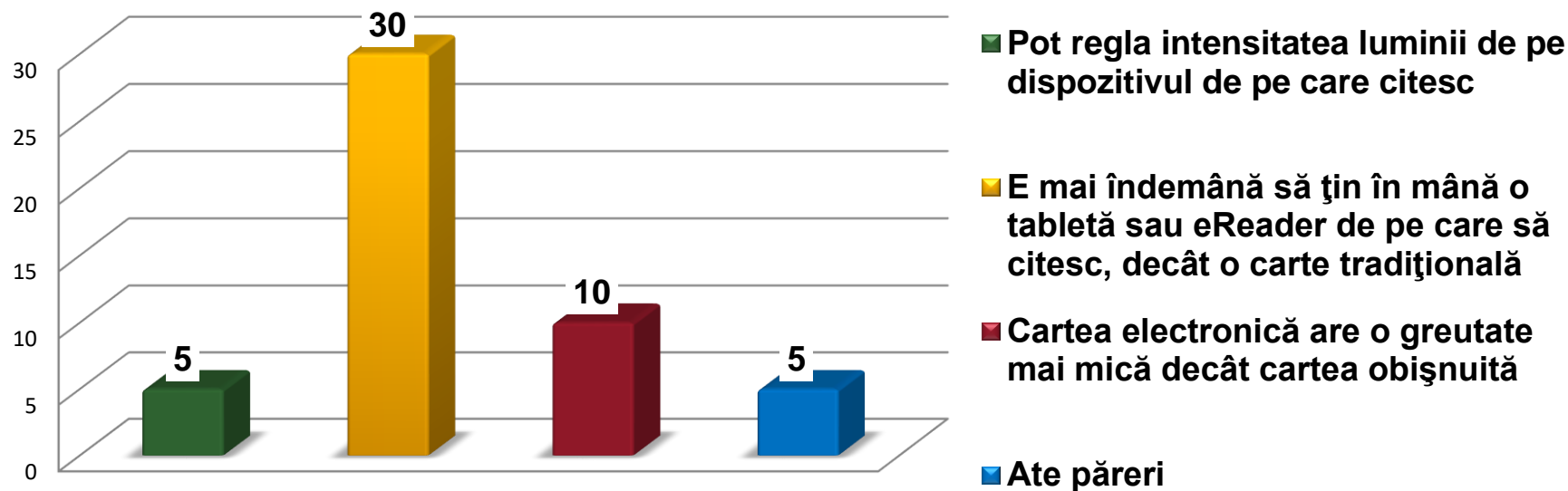
■ Dicționare, enciclopedii

■ Literatură fantastică, detective, romane de dragoste

■ Culegeri de curuizități, umor, sport

□ Deși interesele de lectură a respondenților sunt variate, prevalează lecturarea cărților electronice *după programul de studiu universitar*.

5. PREFER SĂ CITESC MATERIALE DIDACTICE/ŞTIINŢIFICE/BELETRISTICE ÎN FORMAT ELECTRONIC PENTRU CĂ:

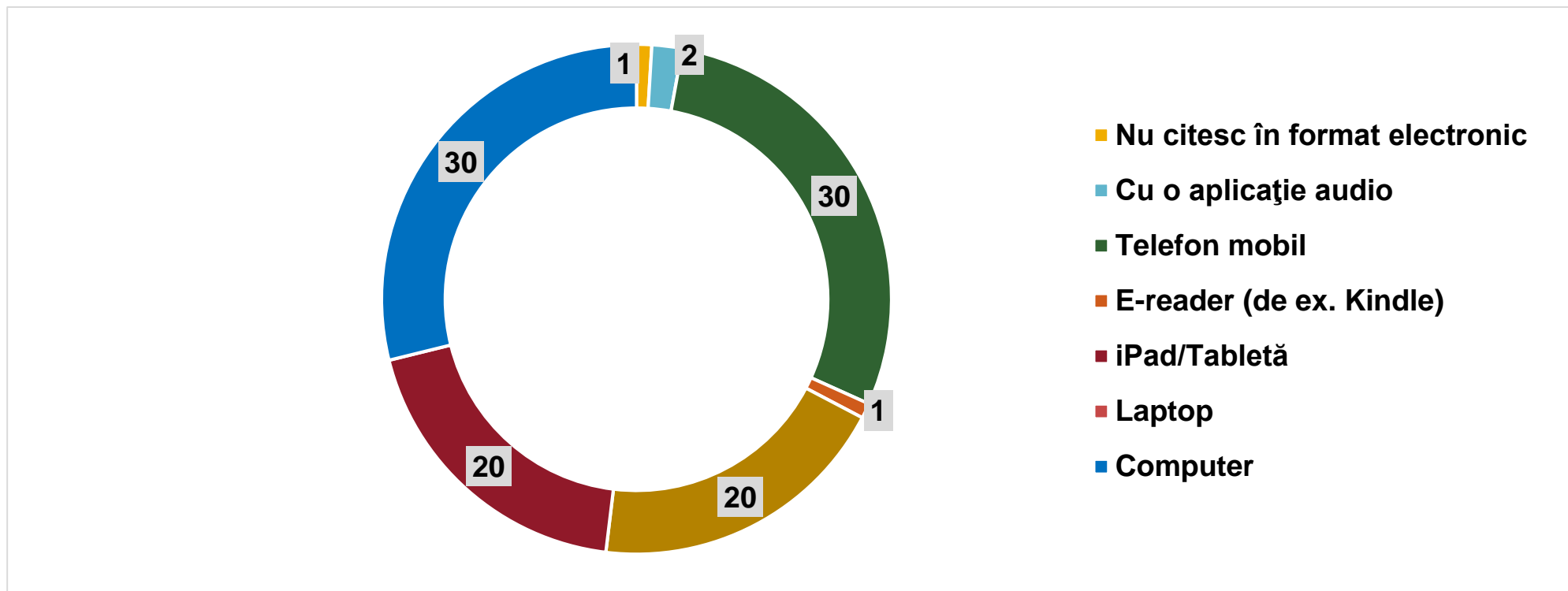

□ Utilizatorii preferă lectura cărților electronice pentru că „E mai îndemână să țin în mână o tabletă sau eReader de pe care să citesc, decât o carte tradițională.”

Alte păreri:

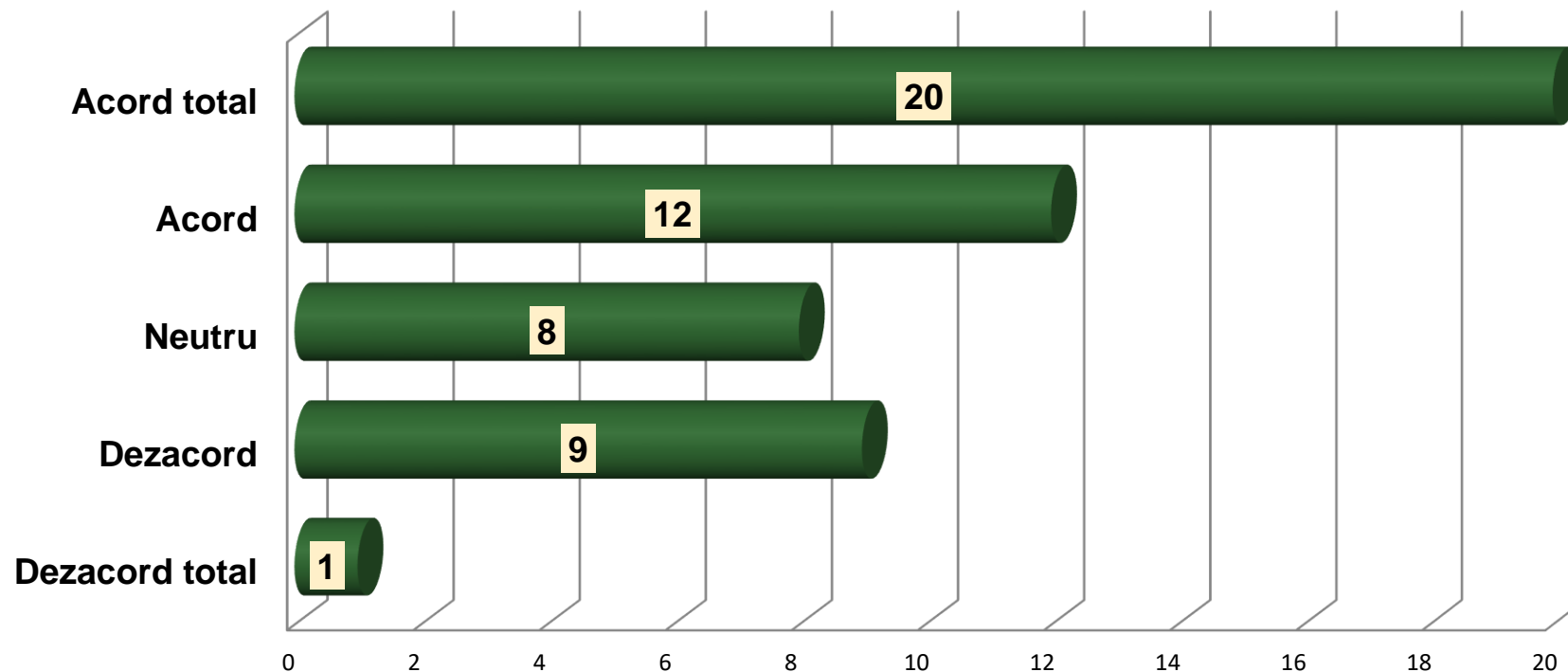
- *„Prefer să țin cartea în mână”;*
- *„Prefer să citesc în varianta carte tipărită.”;*
- *„Prefer mai mult cărțile tipărite” ;*
- *„Eu prefer lectura cărților online dar mai mult cred în cartea tipărită pe care o țin în mână.”;*
- *„Sunt accesibile, neexistând posibilitatea de a le procura sau găsi în format tipărit.”;*
- *„Deoarece e mult mai comod, le pot citi în orice moment și oriunde.”*

6. NUMIŢI DISPOZITIVELE DE PE CARE LECTURAŢI CĂRŢILE ELECTRONICE

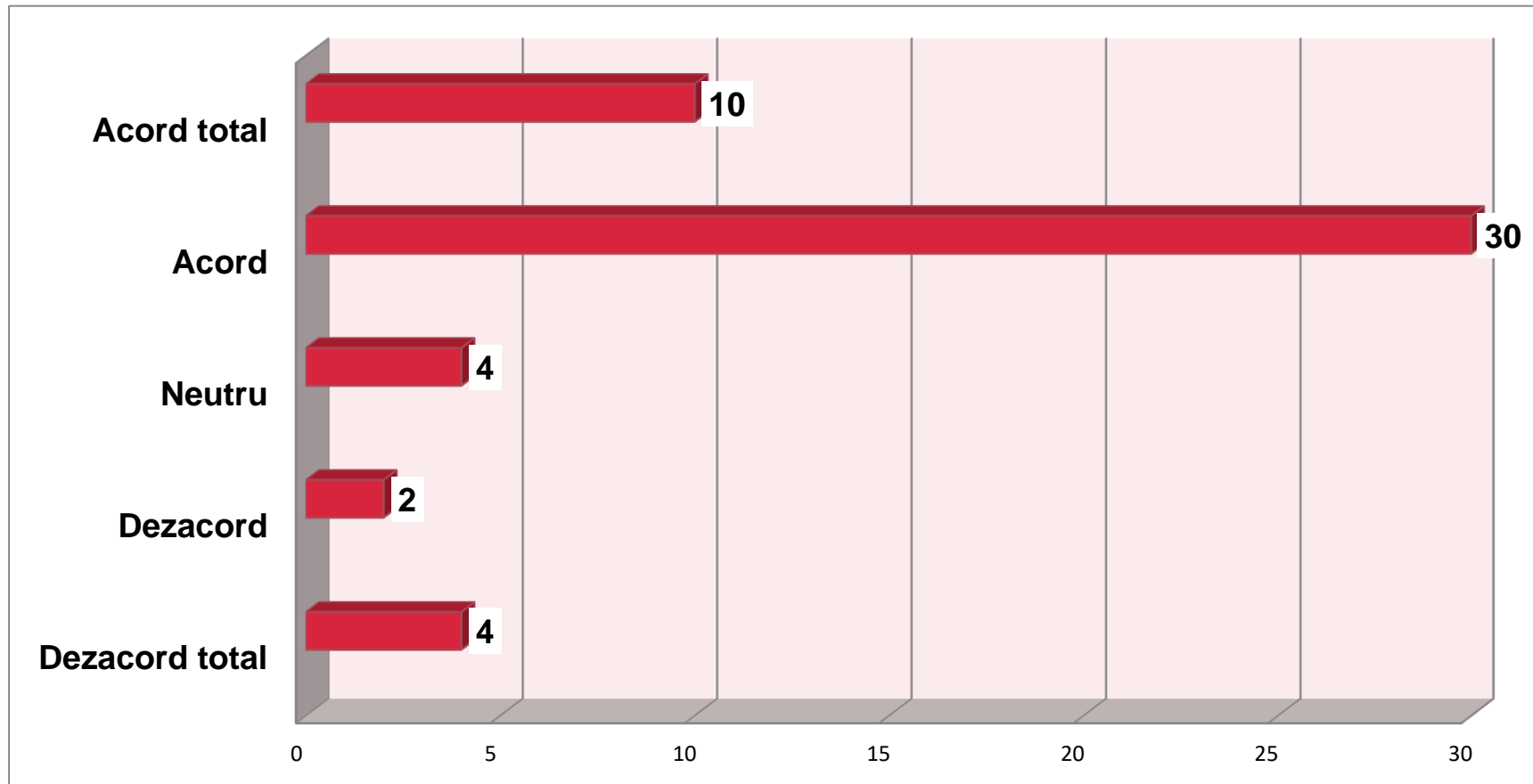
□ Dispozitivele cele mai des utilizate pentru a citi cărți electronice sunt *computerul* și *telefonul mobil*. iPad-ului sau *tableta* și *laptopul* devin dispozitive tot mai des folosite și la lectura cărților electronice.

7. ESTE MAI UȘOR SĂ LUCREZ CU RESURSELE ÎN FORMAT TRADIȚIONAL

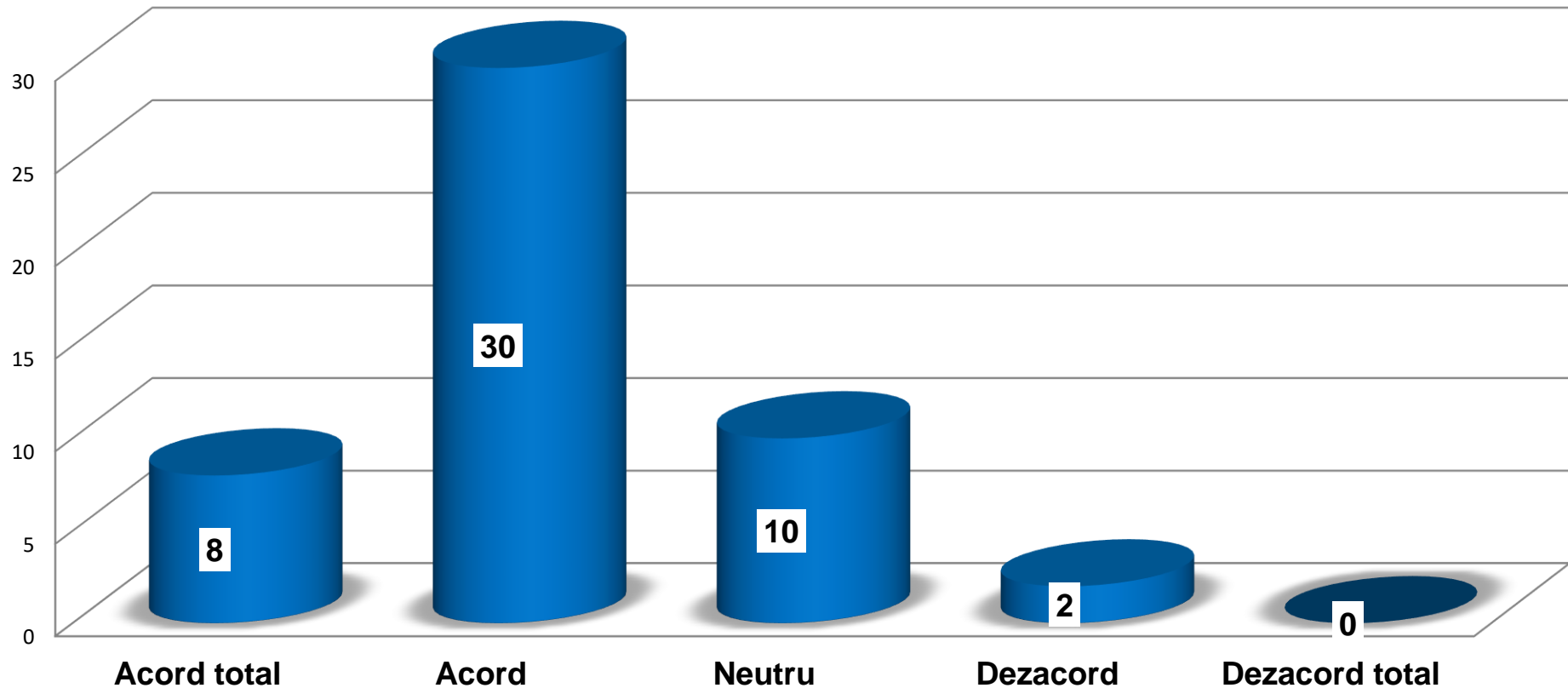
☐ Utilizatorii bălțeni consultă cu interes materiale în formatul digital, însă în procesul de studiu și cercetare le este mai ușor să lucreze cu resurse tradiționale.

8. CERCETAREA ȘI LECTURA ESTE MAI UȘOARĂ , UTILIZÂND FORMATUL TIPĂRIT

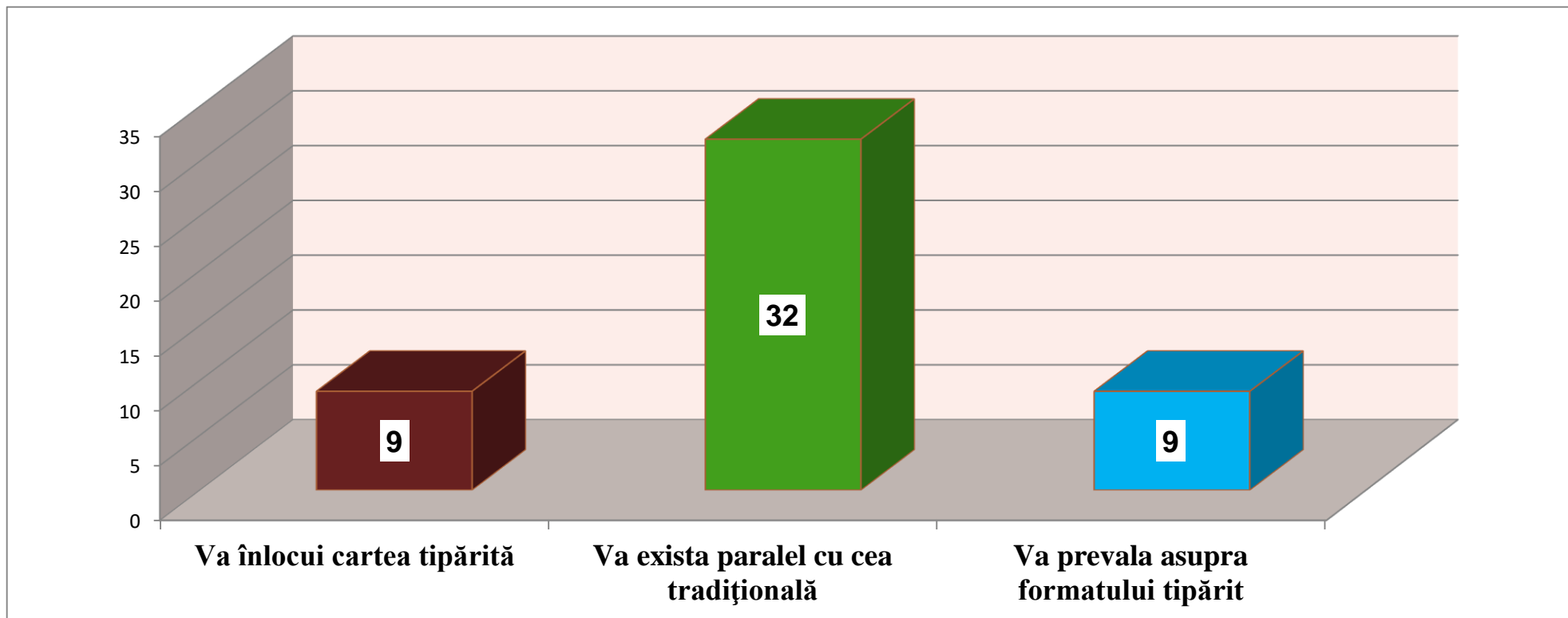
□ Argumentele sunt în folosul cărții tradiționale în cazul cercetării și lecturii serioase, unde 30 de respondenți confirmă această

9. CĂUTAREA ȘI EXPLOATAREA SURSELOR DE REFERINȚĂ ESTE MAI UȘOARĂ ÎN FORMAT ELECTRONIC

□ Cu toate că cercetarea și lectura serioasă este de preferință în format tradițional, căutarea și exploatarea surselor de referință este mai ușoară în formatul digital (de acord - 30 de chestionați și 8 persoane- acord total).

10.CARE VA FI LOCUL CĂRȚII ELECTRONICE ÎN VIITORII CINCI-ZECE ANI?

□ Mai mult de jumătate din respondenți au menționat că „cartea electronică va exista paralel cu cea tradițională”. 9 persoane presupun, că „cartea electronică va prevala asupra formatului tipărit”, iar alții respondenți sunt convinși, că „cartea electronică va înlocui cartea tipărită”.

Altă părere: „Posibil, cartea tipărită va deveni un monument istoric”.

CONCLUZII:

- Utilizatorii bălţeni pe deoparte optează pentru mărirea numărului de documente digitale, dar totodată consideră că cărţile tipărite sunt importante în procesul de studiu şi cercetare ştiinţifică.
- Cărţile tradiţionale cu siguranţă nu vor dispărea din peisaj, datorită avantajelor:
 - ✓ paginile cărţilor au un miros care creşte apetitul pentru citit;
 - ✓ prezenţa palpabilă a paginii;
 - ✓ nu deranjează ochii, cum o face formatul digital;
 - ✓ sunt usor de obţinut;
 - ✓ nu au nevoie de energie electrică pentru a funcţiona

- Viitorul cărţii electronice este greu de prezis şi nu trebuie percepută ca un simplu suport de reproducere a unei reprezentări familiare a cărţii tradiţionale, ci mai degrabă ca un instrument util ce deschide calea spre noi practici de lectură, la îndemâna tuturor şi, mai ales, o „poartă de trecere” către cultură, către cunoaştere.
- Cărţile electronice vor fi citite pe diferite suporturi simplu, natural, fără dificultăţi şi preconcepţii.

<http://adevarul.ro/assets/adevarul.ro/MRImage/2009/04/07/50a8239c7c42d5a6636a7021/646x404.jpg>

- Atât timp cât utilizatorii vor să citească, pentru noi bibliotecarii nu trebuie să conteze ce format preferă aceştia pentru lectură, principalul este să citească, să studieze, să cerceteze.
- Tehnologiile pentru lectura cărţilor se vor schimba mereu, însă promovarea lecturii va rămâne în continuare sarcina principală a bibliotecii.
- Cartea electronică cu conţinut ştiinţific va deveni un segment important în colecţia bibliotecii universitare prin extinderea utilizării variatelor resurse informaţionale electronice în procesul didactic şi ştiinţific.

- Expunerea operativă în spațiul virtual a tuturor produselor electronice ale universitarilor bălțeni în Biblioteca Digitală, Arhiva Instituțională ORA USARB, Open Library, pe platformele deschise: Calameo, Scribd, Issuu va asigura accesul nelimitat a tuturor utilizatorilor virtuali.
- „Respectul față de cărți poate fi manifestat prin folosirea lor.” *Umberto Eco*

- Bibliotecile, deși reflectă trecutul, sunt instituții ale prezentului și mai ales ale viitorului, iar automatizarea în biblioteci nu este numai o necesitate a supraviețuirii lor, ci și condiția adecvării la cerințele etapei viitoare.
- Oferind servicii digitale, bibliotecile deschid căi spre universul cunoașterii și informării, conectând culturi dincolo de granițele geografice și sociale, transformându-se în medii electronice informaționale.
- **„Valoarea unei cărți constă în ceea ce poți folosi din ea.”** *James Bryce*

Referinţe bibliografice:

- AGNES Erich. Servicii şi produse oferite de către biblioteca hibrid. In: *Biblioteca*. 2006, nr. 11-12, pp. 326-327, ISSN 1220-3386.
- BANCIU Doina. Cartea electronică. In: *Informatizarea bibliotecilor – Concepte şi practici*. Bucureşti, 2001, pp.111-114, <file:///F:/Ala/Biblioteca/2015%20chisinau/sesiune%20mai/cobilean/informatizarea%2520bibliotecilor.pdf>
- *Evoluţia cărţilor*. [on-line]. [citat 19.10.2015]. Disponibil: <http://articole.w7.ro/cumparaturi/carti/evolutia-cartiilor>
- OSOIANU Vera. Tendinţe şi priorităţi în activitatea bibliotecilor publice. In: *Bibliopolis*, Vol. 47 (2013), nr.1. (serie nouă). [on-line]. [citat 10.10.2015]. Disponibil: <http://bibliopolis.hasdeu.md/?bpa=2219>
- STOICA Ion. *Informaţie şi Cultură : Sinteze, reflecţii, atitudini*. Bucureşti : Ed. Tehnică, 1997. p.78, ISBN 973-31-1097-3
- АМБРОСОВА Е. Е. Дихотомические вопросы: логика и рациональность использования при построении анкеты. В: *Социологические исследования*. 2013, nr. 11(355), pp. 25-29, ISSN 0132-1625.

Muğumesc!